

Enheten för region öst
Sari Gharanfoli, 010-730 98 42

Tyresö Bostäder AB
Box 235
135 27 TYRESÖ

TYRESÖ KOMMUN
Socialförvaltningen

2016 -06- 28

Dnr... 2015/SN 0119-013

Förbud mot upplåtelse enligt 7 kap. 7-8 §§ arbetsmiljölagen och föreläggande enligt 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen

Ert org.nr	556482-8787
Arbetsställe	Björkbackens äldrecentrum
Besöksadress	Bollmoravägen 28, Tyresö

Beslut

1. Arbetsmiljöverket förbjuder er vid vite av 3 000 000 kronor att från den 15 juni 2019 upplåta era lokaler vid ovanstående arbetsställe för bedrivande av omvårdnadsarbete på de boendes toaletter/hygienutrymmen samt vid passage genom dörröppningar till toaletter/hygienutrymmen och övriga rum om inte följande villkor är uppfyllda.

1.1. Toaletter/hygienutrymmen

Det ska finnas ett fritt arbetsutrymme om minst 0,8 meter vid sidan om toalettstolen och vid sidan om duschplatsen, där arbetstagaren måste utföra arbetsmoment som innebär kraftutövning eller där arbetstagare behöver huka eller böja sig ned.

Det ska dessutom finnas ett fritt utrymme för de hjälpmedel som behöver användas i hygienutrymmet så att dessa kan passera och manövreras.

Se 1 och 5-6 §§ Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 2012:2) om belastningsergonomi. Se även 4 och 53 §§ AFS 2009:2 om arbetsplatsens utformning.

1.2. Dörröppningar

Bredden på dörröppningen ska vara minst 0,9 meter.

Se 1 och 5-6 §§ AFS 2012:2 och 4, 46 och 53 §§ AFS 2009:2.

Uppllysning:

Med fritt arbetsutrymme och fritt utrymme avses att arbetstagaren ska kunna utföra sina arbetsuppgifter/manövrera och passera med hjälpmedel utan att de hindras av väggar, dörrposter, fasta möbler eller annan fast monterad utrustning.

2. Vidare förelägger Arbetsmiljöverket er att meddela oss om era lokaler vid ovanstående arbetsställe överlåts eller på annat sätt övergår till annan fysisk eller juridisk person. Namn, organisationsnummer och adress på den som har övertagit lokalerna ska anges.

Kravet att ni ska meddela oss om lokalerna överlåts eller på annat sätt övergår till annan person gäller till dess att vi avslutar ärendet.

Se 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Viktigt

Om ni bryter mot förbudet eller föreläggandet kan detta medföra straffansvar enligt 8 kap. 1 § arbetsmiljölagen.

En upplåtare har, enligt 7 kap. 8 § jämförd med 3 kap. 13 § arbetsmiljölagen, skyddsansvar för lokal, markområde och utrymme under jord, som har upplåtits för arbete eller personalutrymme. Trots att vi nu ger er viss tid att uppfylla villkoret/villkoren i vårt beslut har ni ändå kvar ert skyddsansvar. Ert skyddsansvar gäller oavsett om Arbetsmiljöverket har fattat beslut mot er eller inte.

Skäl för besluten

Den 17 augusti 2015 inspekterade Arbetsmiljöverket Björkbackens äldrecentrum. Vi uppmärksammade då vissa brister i arbetsmiljön. Ni upplåter de aktuella lokalerna till Tyresö kommun (arbetsgivaren).

I ett inspektionsmeddelande till arbetsgivaren den 31 augusti 2015 beskrev vi bristerna och ställde krav på att denne skulle avhjälpa dem.

Vid vår uppföljning har det visat sig att följande brister som rör lokalerna finns kvar.

1. Toaletter/ hygienutrymmen och dörröppningar

Vid inspektionen konstaterades att de boendes toaletter är mycket trånga att arbeta i. Vidare konstaterades att många vårdtagare har behov av omfattande stöd och hjälp i samband med förflyttningar vid toalettbesök.

Det saknas även utrymme att manövrera de hjälpmedel som förekommer i verksamheten.

Alltför begränsat utrymme medför att arbetstagarna tvingas genomföra belastande arbetsmoment i ogynnsamma arbetsställningar och försvårar möjligheten att använda hjälpmedel vilket kan medföra ohälsa eller olycksfall.

Toalett på avdelning Vitsippan

Ni har i era undersökningar konstaterat att dörröppningar in till rummen/lägenheterna saknar 0,9 meter fritt öppningsmått.

Genom en skrivelse den 20 november 2015 har ni fått möjlighet att yttra er i ärendet enligt 17 § förvaltningslagen. Ni har yttrat er och sagt att Björkbackens äldrecentrum består av flera olika byggnader, vilka är uppförda och ombyggda under olika tidsperioder. Användningsområdena har i vissa delar förändrats över tid. Vidare uppger ni att alla byggnader används för vård- och omsorgsboende för äldre. Ni har genom inventering konstaterat att utformningen av hygien- och toalettutrymmen varierar mellan de olika byggnaderna.

Ni har genom en kompletterande skrivelse den 13 juni 2016 uppgett en åtgärdsplan för toaletter/hygienutrymmen och dörröppningar. Enligt denna

ska det direkta ombyggnadsarbetet kunna påbörjas våren 2017 och vara genomfört under första halvåret 2019.

Arbetsmiljöverket gör följande bedömning

1. Sjuk- och omvårdnadspersonal är särskilt utsatt för belastningsskador. De skador som uppstår kan vara av akut karaktär eller ha utvecklats under en längre tid. Akuta ryggsmärtor i samband med plötsliga överbelastningar samt smärtor i rygg och nacke efter längre tids belastning är de vanligaste skadorna bland dessa yrkesgrupper.

För att arbetstagaren ska kunna arbeta med en god arbetsteknik vid förflyttningssituationer behöver det finnas ett fritt arbetsutrymme, om minst 0,8 meter, vid toalettstolen så att arbetstagarna utan hinder kan röra sig samt kan arbeta med tyngdöverföringar både bakåt, framåt och i sidled. Det är vanligt förekommande att en och samma boende vid ett tillfälle behöver hjälp från båda sidor om toalettstolen och då behöver det finnas ett fritt arbetsutrymme på båda sidor om toalettstolen. Det behöver också finnas ett fritt arbetsutrymme för att arbetstagaren utan hinder kan böja sig framåt och nedåt vid toalettstolen.

Boendet har och tar emot vårdtagare med stort behov av hjälp och där behöver det finnas tillräckliga utrymmen för såväl arbetstagare som för hjälpmedel. Vid vändning av exempelvis en liten hygienstol framför toalettstolen ska det finnas minst 1,3 meter fritt arbetsutrymme för att kunna manövrera hygienstolen över toalettstolen. Om rullstol ska placeras vid sidan om toalettstolen krävs det ett fritt arbetsutrymme om minst 1,0 meter.

För att arbetstagaren ska kunna arbeta med en god arbetsteknik vid förflyttningssituationer behöver det finnas arbetsutrymme för att manövrera hjälpmedel eller assistera vårdtagaren. Dörröppningar ska därför tillåta passage utan att arbetstagare riskerar att klämma sig när hjälpmedel körs igenom dessa eller då vårdtagaren ledsagas av arbetstagaren.

Begränsade utrymmen medför att arbetstagarna tvingas genomföra belastande arbetsmoment i ogynnsamma arbetsställningar och försvårar möjligheten att använda hjälpmedel vilket kan medföra ohälsa eller olycksfall.

Arbetsmiljöverket anser därför att det finns skäl att förbjuda er att upplåta lokalerna så länge som villkoren inte är uppfyllda.

Förbudet bör förenas med ett vite som kan bestämmas ett skäligt belopp 3 000 000 kronor.

2. Arbetsmiljöverkets erfarenhet är att lokaler som vi har tillsynsärenden på ibland överläts eller på annat sätt övergår till annan fysisk eller juridisk person, utan att vi får kännedom om det. Detta får till följd att de villkor som vi har ställt mot den ursprungliga upplåtaren av lokalerna inte gäller mot den nya fysiska eller juridiska person som äger lokalerna. Det är mot den bakgrunden som föreläggandet ska ses.

Föreläggandet bör förenas med ett vite som kan bestämmas till skäligt belopp 2 000 kronor.

Begäran om svar

När villkoren är uppfyllda vill Arbetsmiljöverket ha besked om detta. Vår beteckning på ärendet bör anges på beskedet.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga Arbetsmiljöverkets beslut ska skriva till Förvaltningsrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till Arbetsmiljöverket (adressuppgifter, se sidfot sidan 1).

Överklagandet ska ha kommit in till Arbetsmiljöverket inom tre veckor från den dag, då den som överklagar fick del av beslutet.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Hemligt telefonnummer behöver dock uppges endast om rätten begär det. Om klaganden är en juridisk person ska istället anges organisationens juridiska beteckning, organisationsnummer, postadress och namn och telefonnummer till en kontaktperson på företaget. Det ska framgå av överklagandet var den klagande kan nås för delgivning. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till förvaltningsrätten,
2. vilket beslut som överklagas med uppgift om vårt ärendenummer samt dagen för beslutet,
3. vilken ändring i beslutet som begärs
4. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Om klaganden anlitar ett ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och sitt telefonnummer.

De som har deltagit i beslutet

Ärendet har prövats vid Arbetsmiljöverkets kontor i Stockholm och har avgjorts av sektionschef Anneli Lundh, i närvaro av juristen Lennart Adèrn, efter föredragning av arbetsmiljöinspektören Sari Gharanfoli.

Anneli Lundh

Kopia skickad till

Huvudskyddsombudet Fernando Pereira, fernando.pereira@tyreso.se

Tyresö Kommun, 135 81 TYRESÖ

Verksamhetschef Maria Klarberg, maria.klarberg@tyreso.se